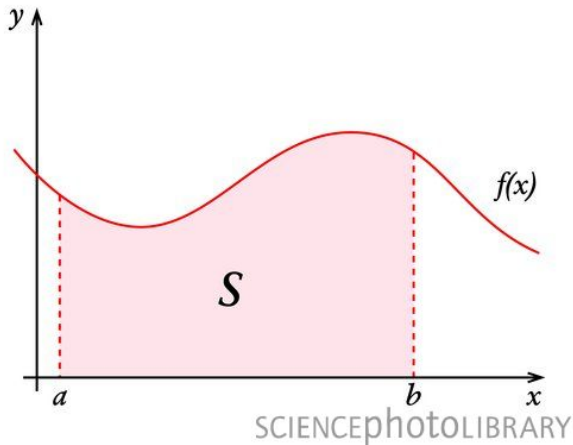

Kalkulus 1 – Riemannův integrál

LS 2025/26

Motivace

Zdroj 1: <https://kwcalculus.wikispaces.com/Integral+Applications>

- Obsah plochy pod křivkou, délka křivky, objem a povrch rotačního tělesa.
- Vícerozměrný integrál, křivkový integrál, plošný integrál.
- Pravděpodobnost.
- Hmotnost tělesa, těžiště, moment setrvačnosti, elektrický náboj a tok pole, práce.
- Fourierovy koeficienty, Fourierova transformace - mp3, jpeg.
- Přírůstek populace (biologie, demografie, epidemiologie).
- Dávkování léčiv.
- Vystavení radioaktivitě.

Otázka

Která z následujících posloupností je dělením intervalu $[0, 1]$?

A $\{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1\}$

C $\{0, \frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{7}{9}, 1\}$

B $\{0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}, \frac{8}{9}\}$

D $\{\frac{1}{n}, n \in \mathbb{N}\}$

Otázka

Která z následujících posloupností je dělením intervalu $[0, 1]$?

A $\{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1\}$

C $\{0, \frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{7}{9}, 1\}$

B $\{0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}, \frac{8}{9}\}$

D $\{\frac{1}{n}, n \in \mathbb{N}\}$

A, C

Otázka

Která z následujících posloupností je dělením intervalu $[0, 1]$?

A $\{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1\}$

C $\{0, \frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{7}{9}, 1\}$

B $\{0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}, \frac{8}{9}\}$

D $\{\frac{1}{n}, n \in \mathbb{N}\}$

A, C

Otázka

Nechť $D = \{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, 1\}$ je dělení intervalu $[0, 1]$. Jaká je norma dělení D ?

A $\frac{1}{4}$

B $\frac{1}{2}$

C $\frac{3}{4}$

D 1

Otázka

Která z následujících posloupností je dělením intervalu $[0, 1]$?

A $\{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1\}$

C $\{0, \frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{7}{9}, 1\}$

B $\{0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}, \frac{8}{9}\}$

D $\{\frac{1}{n}, n \in \mathbb{N}\}$

A, C

Otázka

Nechť $D = \{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, 1\}$ je dělení intervalu $[0, 1]$. Jaká je norma dělení D ?

A $\frac{1}{4}$

B $\frac{1}{2}$

C $\frac{3}{4}$

D 1

B

Otázka

Nechť

$$D = \{0, \frac{1}{2}, 1\}, \quad D' = \{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1\}.$$

Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A D' je jemnější než D
- B D je jemnější než D'
- C Ani jedno tvrzení neplatí neplatí.
- D Tvrzení A i B.

Otázka

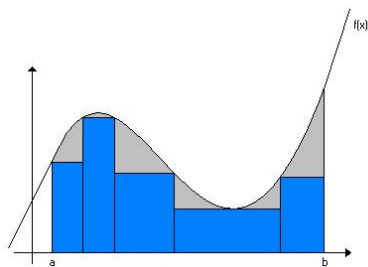
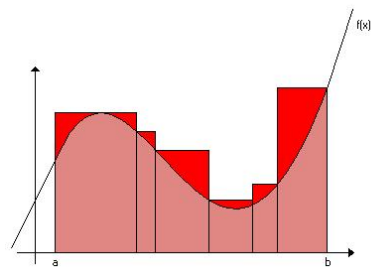
Nechť

$$D = \{0, \frac{1}{2}, 1\}, \quad D' = \{0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1\}.$$

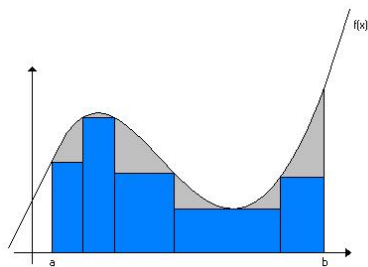
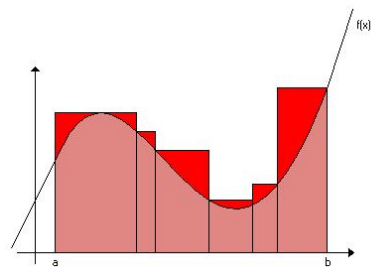
Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A D' je jemnější než D
- B D je jemnější než D'
- C Ani jedno tvrzení neplatí neplatí.
- D Tvrzení A i B.

A

https://cs.wikipedia.org/wiki/Riemann%C5%AFv_integr%C3%A1l

https://cs.wikipedia.org/wiki/Riemann%C5%AFv_integr%C3%A1l

<https://en.wikipedia.org/wiki/Integral>

Příklad

Použijte riemannovské součty k odhadu integrálu

$$\int_0^{15} f(x) dx,$$

jestliže funkce f je monotónní a znáte následující hodnoty:

x	0	3	6	9	12	15
$f(x)$	50	48	44	36	24	8

Table 1: Applied Calculus, 6th Edition, Deborah Hughes-Hallett and col.

Příklad

Použijte riemannovské součty k odhadu integrálu

$$\int_0^{15} f(x) dx,$$

jestliže funkce f je monotónní a znáte následující hodnoty:

x	0	3	6	9	12	15
$f(x)$	50	48	44	36	24	8

Table 1: Applied Calculus, 6th Edition, Deborah Hughes-Hallett and col.

Horní odhad: 606

Dolní odhad: 480

<https://www.geogebra.org/m/Q7Zmdn6j>

<https://www.geogebra.org/m/zmvrwdwg3>

Otázka

Které z následujících funkcí jsou stejnoměrně spojité na daném intervalu?

A $f(x) = x$ na $\mathbb{R}$

B $f(x) = x^2$ na $\mathbb{R}$

C $f(x) = x^2$ na $[0, 1]$

D $f(x) = \log x$ na $(0, 1)$

<https://www.geogebra.org/m/Q7Zmdn6j>

<https://www.geogebra.org/m/zmvrwdwg3>

Otázka

Které z následujících funkcí jsou stejněměrně spojité na daném intervalu?

A $f(x) = x$ na $\mathbb{R}$

B $f(x) = x^2$ na $\mathbb{R}$

C $f(x) = x^2$ na $[0, 1]$

D $f(x) = \log x$ na $(0, 1)$

A, C

Otázka

Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A Každá spojitá funkce na otevřeném intervalu $(0, 1)$ je stejnoměrně spojitá.
- B Každá spojitá funkce na uzavřeném intervalu $[0, 1]$ je stejnoměrně spojitá.
- C Každá omezená funkce na $\mathbb{R}$ je stejnoměrně spojitá.

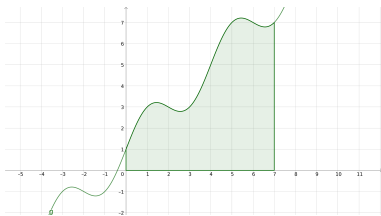
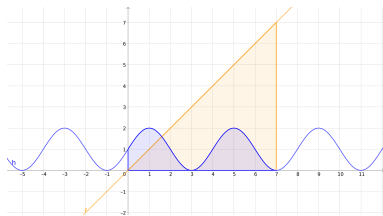
Otázka

Které z následujících tvrzení je pravdivé?

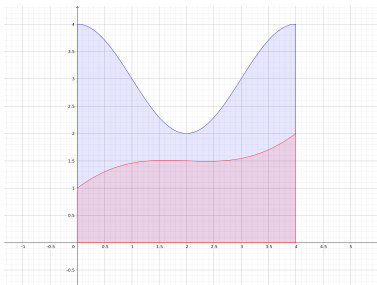
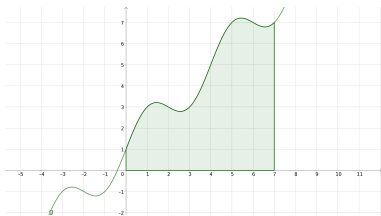
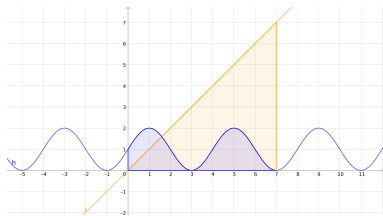
- A Každá spojitá funkce na otevřeném intervalu $(0, 1)$ je stejněměrně spojitá.
- B Každá spojitá funkce na uzavřeném intervalu $[0, 1]$ je stejněměrně spojitá.
- C Každá omezená funkce na $\mathbb{R}$ je stejněměrně spojitá.

B

Linearita Riemannova integrálu, uspořádání

Linearita Riemannova integrálu, uspořádání

Příklad (Pravda – Nepravda)

A Nechť f je funkce a nechť následující integrály dávají smysl. Pak

$$\int_0^2 f(x) dx \leq \int_0^3 f(x) dx.$$

B Jestliže $\int_2^6 g(x) dx \leq \int_2^6 f(x) dx$, pak $g(x) \leq f(x)$ pro všechna $2 \leq x \leq 6$.

Příklad (Pravda – Nepravda)

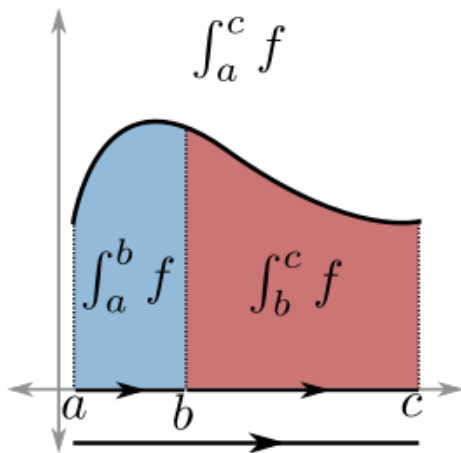
A Nechť f je funkce a nechť následující integrály dávají smysl. Pak

$$\int_0^2 f(x) dx \leq \int_0^3 f(x) dx.$$

B Jestliže $\int_2^6 g(x) dx \leq \int_2^6 f(x) dx$, pak $g(x) \leq f(x)$ pro všechna $2 \leq x \leq 6$.

Nepravda, nepravda.

Aditivita Riemannova integrálu

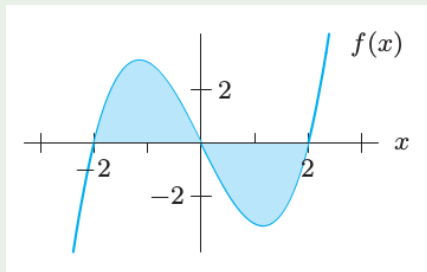
Zdroj 2: <http://calculus.seas.upenn.edu/?n=Main.DefiniteIntegrals>

Určitý integrál - příklad

Příklad

Na obrázku je lichá funkce. Jestliže víte, že $\int_{-2}^0 f(x) dx = 4$, určete

1. $\int_0^2 f(x) dx$
2. $\int_{-2}^2 f(x) dx$

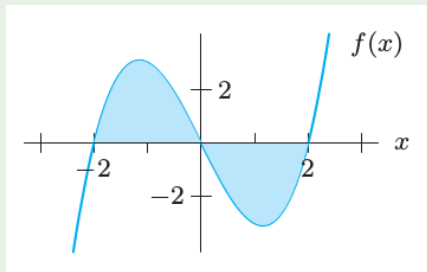
Zdroj 3: Applied Calculus, 6th Edition, Deborah Hughes-Hallett and col.

Určitý integrál - příklad

Příklad

Na obrázku je lichá funkce. Jestliže víte, že $\int_{-2}^0 f(x) dx = 4$, určete

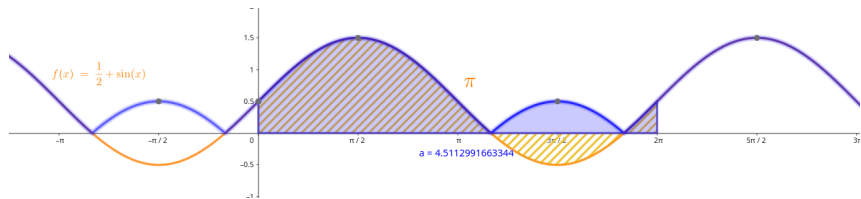
1. $\int_0^2 f(x) dx$
2. $\int_{-2}^2 f(x) dx$

Zdroj 3: Applied Calculus, 6th Edition, Deborah Hughes-Hallett and col.

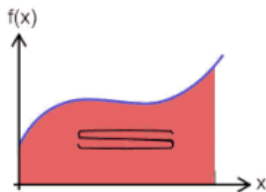
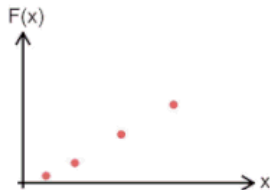
-4
0

Riemannův integrál a absolutní hodnota

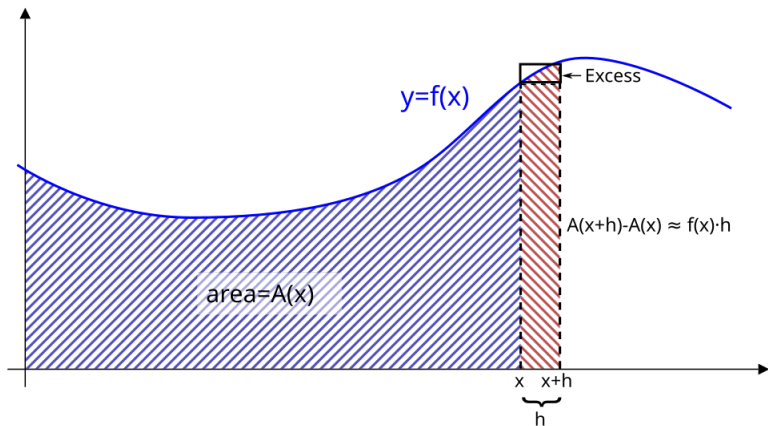
Základní věta kalkulu

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Integr%C3%A1l>

Základní věta kalkulu

https://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kladn%C3%AD_v%C4%9Bta_integr%C3%A1ln%C3%ADho_po%C4%8Dtu

Otázka

Nechť g je diferencovatelná funkce (na $\mathbb{R}$). Pak $\int_0^x g'(t) dt = g(x)$.

- A Platí vždy.
- B Platí jen někdy.
- C Neplatí nikdy.

Otázka

Nechť g je diferencovatelná funkce (na $\mathbb{R}$). Pak $\int_0^x g'(t) dt = g(x)$.

- A Platí vždy.
- B Platí jen někdy.
- C Neplatí nikdy.

B